

Dit verhaal wordt u gratis aangeboden door Ririro.com/nl. Het is onze missie om alle kinderen ter wereld gratis toegang te geven tot een verscheidenheid aan verhalen. De verhalen zijn online te lezen, downloaden en printen en beslaan een breed scala aan onderwerpen, waaronder dieren, fantasie, wetenschap, historie, diverse culturen en nog veel meer.

Steun onze missie door onze website te delen. Wij wensen u heel veel leesplezier!

Ririro

FANTASIE IS BELANGRIJKEER DAN KENNIS

Bessen in het bos

Wat zou je ervan denken om vanochtend eens naar het bos te gaan in plaats van naar de tuin of de boomgaard? Niet dat ik bereid ben alles terug te nemen wat ik aan het begin van dit boek heb gezegd over de geneugten van de boomgaard als speeltuin. Voor echt spel ken ik geen betere plek. Een appelboom is een even goed paard als een huis, en een even goed schip als een berg. Andere bomen zijn misschien groter, mooier om naar te kijken en spannender om in te klimmen; maar ze weten niet hoe ze zich moeten aanpassen aan de behoeften van het moment, zoals een appelboom dat wel doet. Maar voor alles behalve spelen zijn de bossen, de echte bossen, zelfs beter dan de boomgaard. De waarheid is dat het gewoon zo leuk is om in het bos te zijn, dat je er nauwelijks hoeft te spelen; tenminste als je op de juiste manier gemaakt bent.

Dus nu gaan we het bos in. We hoeven alleen maar een veld over te steken en over een hek te klimmen, en we zijn op het pad dat leidt naar waar we heen willen.

Door de bomen komt een gouden licht. Dit wordt deels veroorzaakt door de zonneschijn, maar vooral doordat de bladeren geel zijn. Deze gele bladeren betekenen dat de zomer voorbij is. Het is in de zomer, als we op vakantie zijn, dat de bladeren het hardst werken; want bladeren hebben werk te doen, zoals we later zullen

leren. Maar nu rusten ze uit en dragen ze hun vakantiekleuren.

Over de rails van het hek heen en weer draaiend hangen trossen bessen die heel mooi zijn als je ze van dichtbij bekijkt. Elke bes is een oranjekleurige doos die als die opengaat een scharlakenrode zaaddoos laat zien. Iets eerder in het jaar kon je deze felgekleurde zaaddoos niet zien. Het is nog maar een korte tijd geleden dat de buitendoos werd geopend en de inhoud werd getoond. Dit zijn de bessen van de bitterzoet. Afgelopen juni zou je de kleine groenige bloemetjes nauwelijks hebben opgemerkt, en je zou verbaasd zijn geweest als je hoorde dat ze in zulke vrolijke vruchten konden veranderen.

Zie je een struik die bijna helemaal bedekt is met bessen? Deze bessen zijn donkerblauw. Ze groeien op felrode stengels. Als we hier lang genoeg wachten, is het waarschijnlijk dat we de vogels op een of andere

bovenste tak zullen zien neerstrijken en hun avondeten van kornoeljebessen zullen zien eten; want dit is er een uit de Kornoeljefamilie, de roodgesteelde kornoelje, noemen we hem. Wanneer de bessen heel donkerblauw worden, weten de vogels dat ze klaar zijn om gegeten te worden, net zoals wij hetzelfde herkennen aan de roze wangen van de appel.

Je kunt er vrij zeker van zijn dat elke vrucht die zo helder gekleurd is dat we er twee keer naar kijken, iemand probeert over te halen – een jongen of meisje, of een vogel, of misschien zelfs een beer – om ervan te komen eten.

Ik hoop dat je niet bent vergeten waarom deze vruchten zo graag gegeten willen worden? Je herinnert je vast wel dat wanneer hun zaden rijp worden en klaar zijn om nieuwe planten te maken, ze felle kleuren aantrekken die zeggen: "Kom ons opeten, want onze kleine zaadjes willen uit hun gevangenis komen!"

Er was ook eens een tijd dat deze zaden hun knusse zaaddoosjes niet als een gevangenis beschouwden. Net als dat ooit de baby-roodborstjes tevreden waren om veilig in hun nest te blijven. En dat ooit de enige speeltuin die je nodig had een hoekje achter de stoel van je moeder was. Maar zaden ontgroeien, net als vogels en baby's, hun omgeving en hebben meer ruimte nodig.

Hier is een hoge struik met felgekleurde bladeren en trossen donkerrood fruit die hoog boven ons hoofd groeit. Het lijkt een beetje op bepaalde motieven die bij haken of ander handwerk worden gebruikt. Deze struik

wordt de sumak genoemd; en als je een van de fruijtrossen plukt en uit elkaar trekt, ontdek je dat deze bestaat uit een hoeveelheid zaden die bedekt zijn met kleine rode haartjes. Er is niets zachts en sappigs aan de vrucht van de sumak. Of het ooit door de vogels als voedsel wordt gebruikt, weet ik niet. Ik zou willen dat een kind het tot zijn taak zou maken om hierachter te komen.

Sommigen van jullie wonen zeker in de buurt van een groep sumaks. Door ze een paar weken nauwlettend in de gaten te houden, zou je moeten ontdekken of vogels zich voeden met hun fruit.

Als je een dergelijke ontdekking doet, hoop ik dat je mij daarover een brief schrijft; en als er dan nog een editie van dit boek verschijnt, zal ik andere kinderen weer meer over de vrucht van de sumak kunnen vertellen dan ik jullie vandaag kan vertellen.

Er zijn nog veel interessante dingen over planten die ontdekt moeten worden; en jullie, kinderen, zullen het veel prettiger vinden om je eigen ontdekkingen te doen, met je eigen scherpe ogen, dan om te lezen over de ontdekkingen van andere mensen. Elk veld, elk stukje bos, de weg die we zo goed kennen die van huis naar het schoolgebouw leidt, en zelfs de stadspleinen en parken, staan vol met interessante dingen die we tot nu toe nog nooit hebben gezien, ook al zijn we misschien al

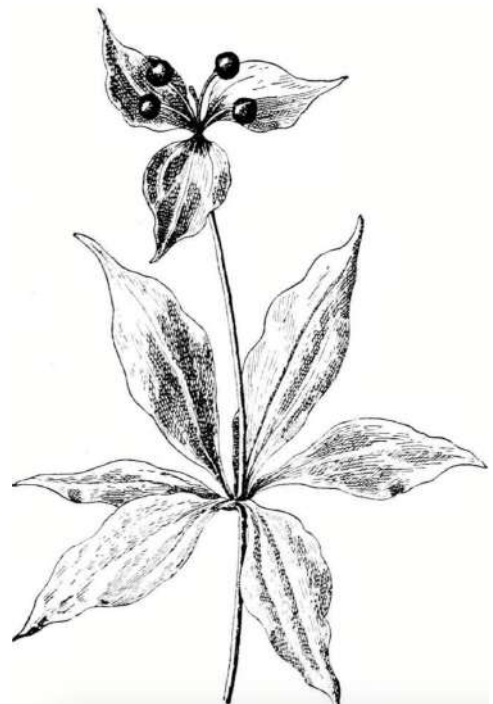

een tijdje onderweg en al honderd keer langs dezelfde plek gelopen.

Laten we nu de laan verlaten en het bos in gaan op zoek naar nieuw fruit. Vanochtend gaan we vooral op zoek naar de vruchten die met hun felle kleuren en aangename uiterlijk iedereen lijken te roepen: "Kom en eet ons op!"

Dichtbij is een van onze mooiste planten. De bladeren zien eruit alsof ze met de herfstmode meedoen, en overtreffen zelfs de bomen in helderheid van kleur. Deze bladeren zijn in cirkels rond de dunne stengel geplaatst. Uit de top hiervan groeien enkele paarse bessen.

Deze plant is de Indiaanse komkommerwortel. Als een van jullie jongens hem met je mes opgraaft, zul je merken dat de wortel een beetje de vorm van een komkommer heeft. Hoewel ik het experiment zelf nog nooit heb gedaan, krijg ik te horen dat het ook ongeveer hetzelfde als komkommer smaakt. Het is mogelijk dat het, zoals de naam al doet vermoeden, door de Indianen als voedsel werd gebruikt. Het is vaak grappig om het begin van plantennamen op te sporen. Velen komen van de Indianen, zodat we tijdens onze wandelingen door het bos voortdurend worden herinnerd aan de tijd dat deze

stam zijn voornaamste bestaan vond in hun planten en dieren.

In juni vinden we de bloem van de Indiaanse komkommerwortel. Dit is een kleine gelige bloesem, één van de leliëfamilie. Hoe klein ze ook is, voor iemand die iets van plantkunde weet, is het gemakkelijk om haar als een lelie te herkennen. Het uiterlijk van de plant doet denken aan bos- en weidelelies. Dit komt deels door de manier waarop de bladeren rond de stengel groeien, net zoals bij deze andere lelies.

Kijk nu eens naar het prachtige tapijt dat onder je voeten ligt uitgespreid. Hier zult je heel voorzichtig willen lopen; want anders zou je een paar van die helderrode bessen kunnen verpletteren, die dik tussen de kleine, wit-geaderde blaadjes zitten.

Deze worden 'patrijsbessen' genoemd, een naam die eraan wordt gegeven omdat ze door patrijzen worden gegeten. Maar de kale winterbossen bieden weinig verleidelijke stukjes vogelmaaltijd; en het lijkt waarschijnlijk dat de boomklever en sneeuwvogel, de mezen en het winterkoninkje deze heldere bessen met verrukking begroeten en het welkomstfeest met de patrijzen delen.

Kijk alsjeblieft goed naar een van de bessen en vertel me of je iets ongewoons ziet.

"Er zitten twee kleine gaatjes bovenaan."

Ja, dat is precies wat ik hoopte dat je zou merken. Ik ken geen andere bessen waarin je deze twee kleine gaatjes zou kunnen vinden; en omdat ik niet geloof dat je kunt raden waardoor deze gaten zijn ontstaan, zal ik je erover vertellen.

De bloemen van de patrijsrank groeien altijd per twee. De zaaddozen van deze twee bloemen zijn samengevoegd in één. Dus als de bloemen vervagen, blijft er maar één zaaddoos over. Wanneer deze rijpt, wordt het de patrijsbes; en de twee kleine gaatjes laten zien waar de twee bloemen aan de zaaddoos waren vastgemaakt.

Probeer dit niet te vergeten, en ga begin juli zeker naar het bos op zoek naar de kleine zusjesbloemen. Wellicht helpt hun heerlijke geur je bij de zoektocht naar hun schuilplaats. Kijk dan zelf hoe de twee bloesems slechts één zaaddoos ertussen hebben.

Nu moeten we oppassen dat we onze voeten niet nat maken, want de grond wordt vochtig. We komen bij die mooie plek waar de beek door de

gevlekte scheerling slingert nadat de beek van de stenen wegstroomt. Wat is die vlamme rode vlek tegen de grijze rots daar?

Als we dichterbij komen, zien we dat een hoeveelheid dieprode bessen dicht opeengepakt op een dikke stengel zit.

Ken je de naam van de plant die deze vlamme vrucht bezit?

Als je afgelopen mei in deze bossen was, ontmoette je elke keer weer een van die vreemde kleine wezens die we 'Jan-op-de-preekstoel' noemen.

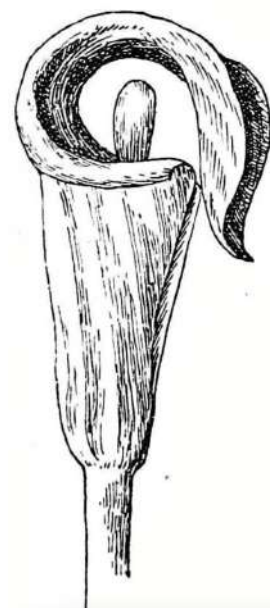
Jan zelf, weet je nog, was bijna uit het zicht verborgen achter zijn 'preekstoel'. Deze preekstoel was gemaakt van een groen of paars gestreept blad, of beiden; en dit blad krulde zich om en boven Jan. Na een tijdje vervaagde de mooie bladerpreekstoel en bleef Jan helemaal alleen achter.

Het onderste deel van Jan is bedekt met kleine bloemen. Nadat deze goed waren afgestoft door de kleine vliegjes (alleen vliegen, geen bijen-bezoek voor Jan), net toen de appelbloesem in de appel begon te veranderen, begonnen deze kleine bloemetjes in heldere bessen te veranderen.

Terwijl dit gebeurde, begon Jans bovenste deel weg te bewegen; en uiteindelijk was er alleen nog het vreemde staartje over dat je bovenaan de bos bessen ziet.

Er wordt gezegd dat de Indianen deze bessen kookten en ze vervolgens heel lekker vonden om te eten.

Als we verdwaald zouden zijn in het bos en verplicht zouden zijn om van de planten om ons heen te leven, durf ik te zeggen dat we veel dingen zouden eten, en misschien

ervan zouden genieten, die nu volkomen onmogelijk lijken; maar totdat dit gebeurt, raad ik je aan niet te experimenteren met vreemde bladeren, wortels en bessen. Want af en toe lees je over de dood van een kind als gevolg van het eten van een giftige plant.

De volgende foto toont je de vrucht van Salomonszegel.

Deze donkerblauwe bessen hangen onder de bladsteel, net zoals de bloemetjes afgelopen mei hun gele kopjes lieten hangen.

Vervolgens komen de gespikkelde rode bessen van de valse Salomonszegel, een grote neef van de kleinere plant. Zoals je ziet, draagt deze vrucht heel

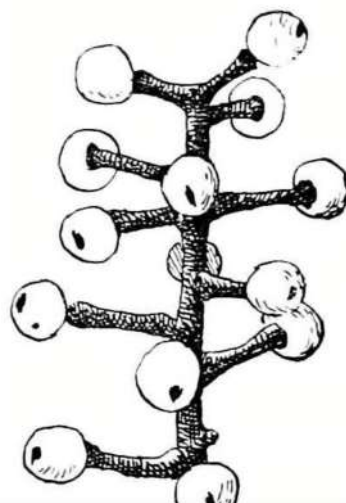

anders, namelijk allemaal in een tros aan de bovenkant van de stengel. Deze twee planten lijken geweldige vrienden te zijn en groeien voortdurend naast elkaar. We hebben het zo druk gehad en zijn zo blij dat de ochtend voorbij is gevlogen, dat we nu de weg naar huis moeten vinden voor het avondeten; want in tegenstelling tot de vogels zijn wij niet tevreden met alleen bessen.

Bij bijna elke stap verlangen we ernaar te stoppen onderweg om weer naar een nieuwe vruchtplant te kijken; want nu we hebben geleerd hoe we ze moeten zoeken, en zien we verschillende bessen links en rechts.

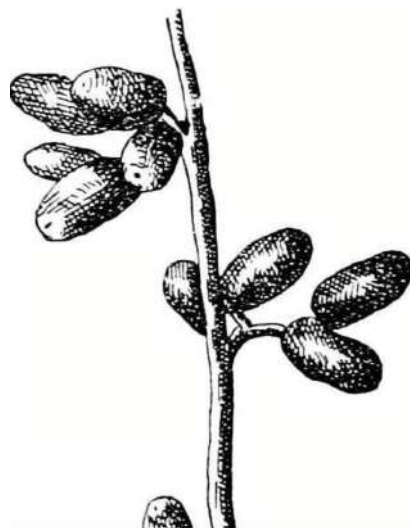

Laag aan onze voeten liggen de rode exemplaren van de wintergroene planten.

Op grotere planten groeien de vreemde witte exemplaren, met zwartachtige vlekken, van de witte banebes, of de rode van de rode banebes.

Nog hoger glinsteren de donkere, glasachtige trossen van de nardus.

Langs de laan staan gloeiende berberisbessen en doornen die helder zijn met hun 'haag' (want de vrucht van de doorn wordt een 'haag' genoemd). Deze lijken op kleine appels.

Hier is ook de zwarte els te zien, bezaaid met zijn rode, wasachtige kralen. Maar we moeten ons voort haasten en niet steeds onderweg stoppen. En je kunt er zeker van zijn dat de vogels die we boven ons horen

fluiten, blij zijn dat ze
hun avondeten in alle
rust kunnen opeten.

